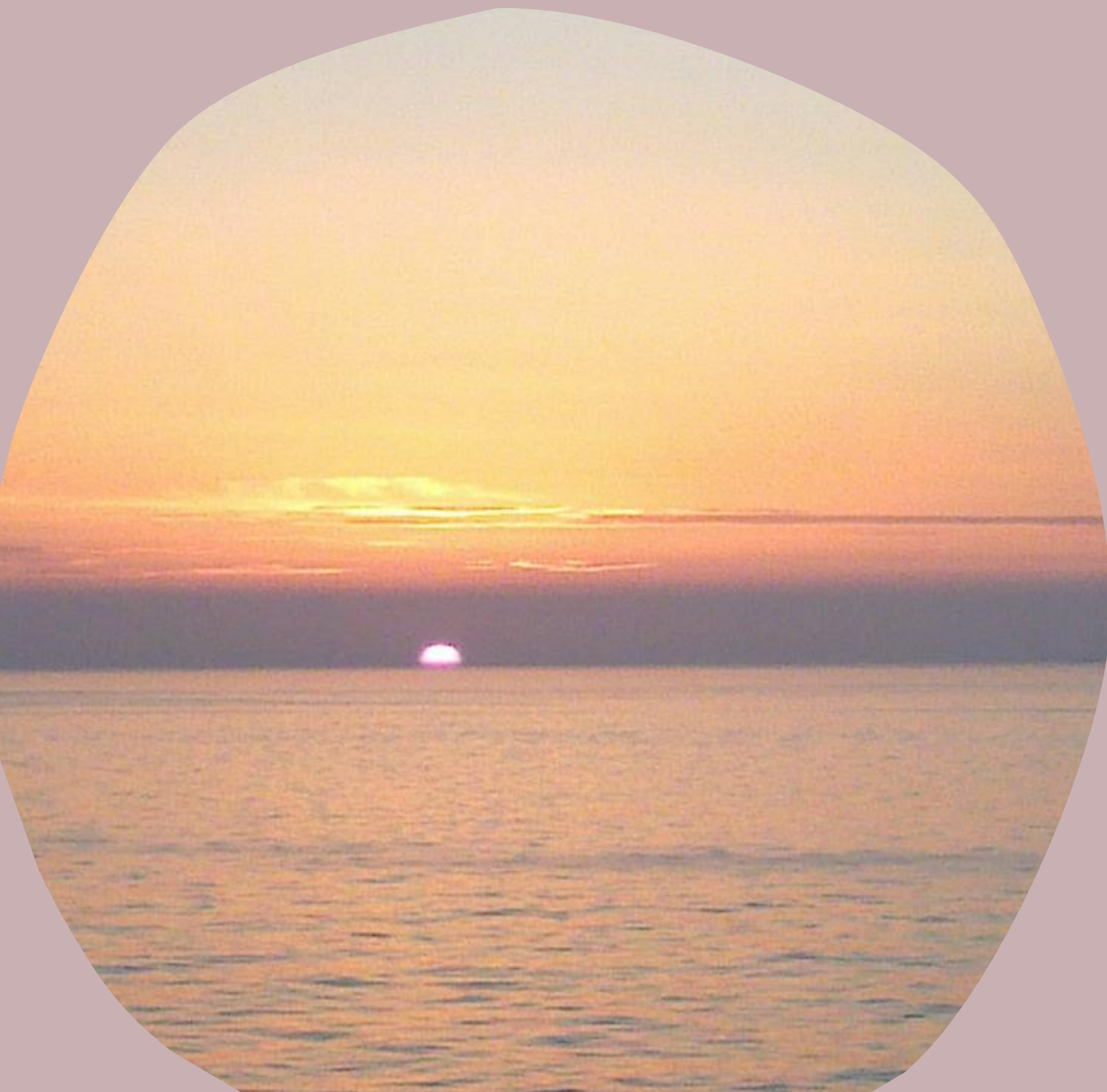

**VILPERIKODIN
HYVÄÄ KOHTELUA
KOSKEVA
SUUNNITELMA
4. 12. 2025**

MITEN LAPSET KOKEVAT VILPERISSÄ HYVÄN KOHTELUN?

"AIKUINEN EI HUUDA"

"AIKUINEN KUUNTELEE"

"ANNETAAN OMA TILA"

"KUNNIOITETAAN KAIKKIA"

LAPSEN OIKEUDET VILPERISSÄ

- MAHDOLLISUUS OSALLISTUA ARJEN SUUNNITTELUUN
- YHTEISÖFOORUMI VIIKOITTAIN
- OMA HUONE, JONKA SAA SISUSTAA MIELEISEKSEEN
- LAPSEN MIELIPIDE KUULLAAN HÄNTÄ KOSKEVISSA ASIOISSA
- JOKAISELLA LAPSELLA ON KAKSI OMAOHJAAJAA
- KÄYTTÖVARAT MAKSETAAN KUUKAUSITTAIN
- OSALLISUUS OMISSA JA YHTEISISSÄ ASIOISSA
- KAIKKIA KOHDELLAAN HYVIN JA TASAVERTAISESTI
- KASVATUS PERUSTUU TURVALLISEEN, IKÄ- JA KEHITYSTASON MUKAISEEN HOITOOON JA HUOLENPITOOON
- KAIKILLA ON OIKEUS YKSILÖLLISYYTEEN, OMAAN RAUHAAN JA FYYSSISEEN KOSKEMATTOMUUTEEN
- KANNUSTETAAN YHTEYDENPITOA LÄHEISIIN

TOIMINTATAUVAAT JA KOHTAAMINEN

- **JOKAINEN LAPSI KOHDATAAN YKSILÖNÄ**
- **YHTEISTYÖSSÄ LAPSEN JA HÄNEN LÄHEISTENSÄ KANSSA SOVITAAN ARJEN RAKENTEISTA, JOTKA KOHTAAVAT HÄNEN IKÄTASONSA. TÄHÄN SISÄLTYY MM. KOTIINTULOAJAT**
- **VILPERIKODISSA ON YLEISET SÄÄNNÖT, JOITA JOKAINEN ON VELVOLLINEN NOUDATTAMAAN**
- **ARKEA RYTMITTÄVÄT JOKAISEN YKSILÖLLISET VIIKKO-OHJELMAT, KUUKAUSIKOOSTEET SEKÄ HOITO- JA KASVATUSSUUNNITELMAT.**
- **LASTEN MIELIPIDETTÄ JA TOIVEITA KÄSITELLÄÄN NIIN YHTEISÖFOORUMEISSA KUIN HENKILÖKUNNANKIN KOKOUKSISSA, JOITA PIDETÄÄN SÄÄNNÖLLISESTI. LASTA KUULLAAN PÄIVITTÄIN ARJEN PIENISSÄ - JA ISOISSA ASIOISSA.**
- **HYVÄÄ IKÄTASOISTA JA YKSILÖLLISTÄ HOITO-, KASVATUS- JA VALVONTATYÖTÄ TOTEUTETAAN ENSISIJAISESTI ILMAN RAJOITUSTOIMENPITEITÄ**

VILPERIKODIN SÄÄNNÖT

- ***LAPSELLA EI OLE SÄLLITTUÄ PITÄÄ HALLUSSAAN AINEITA TAI ESINEITÄ, JOILLA HÄN PYSTYVY VAARANTAMAAN OMAN TAI MUIDEN IHMISTEN TURVALLISUUDEN.**
- ***PÄIHTEET JA NIKOTIINIVALMISTEET EIVÄT KUULU VILPERIKOTIIN.**
- ***VILPERIKODISSA KÄYTTÄYDYTÄÄN TOISIA KOHTAAN KUNNIOITTAVASTI.**
- ***VILPERIKODISSA LAPSILLA ON OMIA VASTUITA JA VELVOLLISUUKSIA. KOULUSTA TULLAAN SUORAAN VILPERIKOTIIN. KUN LAPSI ON HOITANUT HÄNEN PÄIVÄÄNSÄ KUULUVAT ASIAT, HÄN VOI LÄHTEÄ VIETTÄMÄÄN PÄIVÄÄNSÄ OHJAAJAN KANSSA SOPIMAAN PAIKKAAN. LAPSI PALAA SOVITUSTI TAKAISIN. LAPSI VASTAA PUHELIMEENSA, JOS OHJAAJA TAVOITTELEE HÄNTÄ.**
- ***JOKAISELLA LAPSELLA ON OIKEUS OMAAN YKSITYISYYTEEN OMASSA HUONEESSA JA SINNE MENEMINEN VAATII AINA LUVAN.**
- ***PERJANTAINA JA LAUANTAINA HERKUTELLAAN**
- ***OMASTA HYGIENIASTA HUOLEHDITAAN PÄIVITTÄIN JA HAMPAAT PESTÄÄN AAMUIN ILLOIN.**
- ***MUISTA PITÄÄ HUOLTA OMISTA TAVAROISTA**

LAPSELLA ON OIKEUS PÄÄTTÄÄ ITSE MONISTA ASIOISTAAN:

- **KAIKKIEN MIELIPITEITÄ KUUNNELLAAN JA KUNNIOITETAAN**
- **JOKAINEN SAA PUKEUTUA HALUAMALLAAN TAVALLA JA PÄÄTTÄÄ ULKONÄÖSTÄÄN**
- **KAIKKI SAAVAT OLLA YHTEYDESSÄ LÄHEISIINSÄ. PUHELUT PUHUTAAN KUITENKIN OMASSA HUONEESSA**
- **KAIKKI SAAVAT ULKOILLA JA LIIKKUA. SOVITAAN MILLOIN MENNÄÄN JA TULLAAN**
- **OIKEUS PÄÄTTÄÄ OMISTA KÄYTTÖVAROISTAAN**
- **OMAN HUONEEN SAA SISUSTAA MIELEISEKSEEN**
- **KAVERIT OVAT TERVETULLEITA VILPERIIN**

RAJOITUSTOIMET

**JOSKUS MEILLÄ JOUDUTAAN KÄYTTÄMÄÄN
RAJOITUSTOIMIA, MIKÄLI LAPSEN TILANNE SEN VAATII**

**RAJOITUSTEN KÄYTTÄMINEN RANGAISTUKSENA ON
KIELLETTYÄ. RAJOITUSTOIMEPIDE ON AINA
YKSILÖLLINEN PÄÄTÖS SUHTEUTETTUNA LAPSEN
TILANTEESEEN**

**LAPSEN MIELIPIDE SELVITETÄÄN AINA
RAJOITUSTOIMENPIDETTÄ TEHTÄESSÄ**

**LAPSEN KANSSA KÄYDÄÄN LÄPI RAJOITUSTOIMENPIDE
JA SIIHEN JOHTANEET TAPAHTUMAT**

**AIKUINEN ON LASTA VARTEN JA AIKUISELLE SAA
PURKAA TUNTEITA, EIKÄ LASTA JÄTETÄ YKSIN**

**LAPSELLE ANNETAAN TIEDOKSI MUUTOKSENHAKU- JA
KANTELUVAHDOLLISUUDET TEHTYYN
RAJOITUSTOIMENPITEESEEN**

RAJOITUSTOIMENPITEET JA TURVALLISUUS

- **VILPERIKODIN OHJAAJILLA ON TIEDOSSA, MITEN TOIMITAAN ERILAISISSA HANKALISSA TILANTEISSA JA KUINKA NE VOIDAAN ENNAKOIDA**
- **OHJAAJAT TARKKAILEVAT JA HAVAINNOIVAT JATKUVASTI TYÖNSÄ OHESSA. EPÄKOHTIIN PUUTUTAAN. YLLÄTTÄVÄTKÄÄN TILANTEET EIVÄT OLE OHJAAJILLE YLLÄTTÄVIÄ. KAIKENLAISIIN TILANTEISIIN ON OHJAAJILLA OHJEISTUS KUINKA TOIMIA.**
- **VILPERIKODIN OHJAAJAT NOUDATTAVAT TYÖTURVALLISUUSOHJETTA JA TOIMIVAT ENSISIJAISESTI VÄKIVALTA A EHKÄISEVÄSTI. TÄMÄ TAPAHTUU KESKUSTELLEN.**
- **RAJOITUSTOIMENPIDE ON TEHTÄVÄ VÄLITTÖMÄSTI. LAPSEN, SEKÄ HUOLTAJIEN MIELIPIDE KUULLAAN ENNEN PÄÄTÖKSENTEKOA. MIELIPITEEN SELVITTÄMINEN VOIDAAN JÄTTÄÄ POIKKEUSTILANTEESSA SUORITTAMATTA MM. SILLOIN, JOS KUULEMINEN SAATTAA VAARANTAA PÄÄTÖKSEN TARKOITUKSEN TOTEUTUMISEN.**

HENKILÖNTARKASTUS (LSL2007/417 66§) JA HENKILÖKATSASTUS (LSL2007/417 66a§)

**JOS ON PERUSTELTU SYV EPÄILLÄ, ETTÄ
LAPSELLA ON YLLÄÄN, HALLUSSAAN TAI
VAATTEISSAAN**

- **PÄIHITYMISTARKOITUKSESSA KÄYTETTÄVIÄ
AINEITA TAI AINEEN KÄYTTÖÖN SOVELTUVIA
VÄLINEITÄ TAI**
- **SELLAISIA ESINEITÄ, JOTKA ON TARKOITETTU
LAPSEN ITSENSÄ TAI TOISEN HENKILÖN
VAHINGOITTAMISEEN**

**TÄLLÖIN OHJAAJAT TARKISTAVAT LAPSEN
HUONEEN TAI MUUT TAVARAT, JOTTA
VARMISTETAAN KAIKILLE TURVALLINEN
YMPÄRISTÖ**

**JOS ON PERUSTELTU SYV EPÄILLÄ, ETTÄ LAPSI
OLISI KÄYTTÄNYT JOTAKIN PÄIHDYTTÄVÄÄ
AINETTA, VOIDAAN TEHDÄ HENKILÖKATSASTUS**

PÄIHTEET, TERÄASEET JA TULENTEKOVÄLINEET EIVÄT KUULU VILPERIKOTIIN JA OHJAAJIEN KUULUU OTTAA NÄMÄ ESINEET HALTUUNSA, JOS LAPSELLA SELLAISIA HAVAITAAN

**LASTENSUOJELULAIN MUKAAN LAITOKSEN ON OTETTAVA
LAPSELTA HALTUUN PÄIHTYMISTARKOITUKSEEN
KÄYTETTÄVÄT AINEET JA SIIHEN SOVELTUVA VÄLINEET**

**MYÖS SELLAISET AINEET JA ESINEET, JOTKA ON
TARCOITETTU LAPSEN ITSENSÄ TAI TOISEN HENKILÖN
VAHINGOITTAMISEEN**

**LAPSELLA OLEVAT LAPSEN OMAN TAI TOISTEN LASTEN
SIIJAISHUOLLON JÄRJESTÄMISTÄ TAI LAITOKSEN YLEISTÄ
JÄRJESTYSTÄ TODENÄKÖISESTI VAKAVASTI HAITTAAVAT
MUUT AINEET TAI ESINEET SEKÄ**

**LAPSEN HALLUSSA OLEVAT TUPAKKATUOTTEET JA
NIKOTIININESTEET**

**AINEIDEN JA
ESINEIDEN
HALTUUNOTTO
(LSL2007/417 95§)**

KIINNIPITÄMINEN

**OHJAAJAT VARMISTAVAT KAIKKIEN
TURVALLISUUDEN**

**OHJAAJA VOI LAPSEN RAUHOITTAMISEKSI PITÄÄ
KIINNI LAPSESTA, JOS LAPSI TODENÄKÖISESTI
VAHINGOITTAISI ITSEÄÄN TAI MUITA**

**KIINNIPITO VOI OLLA MYÖS VÄLTTÄMÄTÖNTÄ
OMAISUUDEN MERKITTÄVÄN VAHINGOITTAMISEN
ESTÄMISEKSI**

**KIINNIPITO ON AINA VIIMESIJAINEN KEINO
RAUHOITTAÄ JA PYSÄYTTÄÄ TILANNE**

KIINNIPITO VOI OLLA MYÖS LAPSEN SIIRTÄMISTÄ

LIKKUMISVAPAUDEN RAJOITTAMINEN(LSL200/ 417 69§)

OHJAAJEN TEHTÄVÄNÄ ON TURVATA LAPSEN KASVU JA KEHITYS

RAJOITUS VOIDAAN ASETTAA, JOS SE ON VÄLTTÄMÄTÖNTÄ JA LAPSEN EDUN MUKAISTA.

TÄLLÄISIÄ SYITÄ ON:

- **PÄIHTEIDEN KÄYTTÖ**
- **MUU KUIN VÄHÄISENÄ PIDETTÄVÄ RIKOLLINEN TEKO**
- **MUU NIIHIN VERRATTAVA KÄYTTÄYTYMINEN JOLLA LAPSI VAARANTAA TERVEYTTÄÄN JA KEHITYSTÄÄN**
- **LASTA TULEE SUOJELLA HÄNTÄ ITSEÄÄN VAKAVASTI VAHINGOITTAVALTA KÄYTÖKSELTÄ**

RAJOITUKSEN AIKANA LAPSI VOI POISTUA PÄÄTÖKSESSÄ MAINITULTA ALUEELTA VAIN OHJAAJAN KANSSA

**LAPSI KÄY KOULUA MYÖS
LIKKUMISVAPAUDENRAJOITUKSEN AIKANA**

**HARRASTAMINEN TURVATAAN MAHDOLLISUUKSIEN
MUKAAN**

YHTEYDENPIDON RAJOITTAMINEN (LSL2007/417 62§)

**YHTEYDENPIDON RAJOITTAMISTA
TARVITAAN, KUN AIKUISET
HUOMAAVAT, ETTEI JOKIN
YHTEYDENPITO OLE LAPSELLE HYVÄKSI,
TAI LAPSEN VOINTI HUONONEE
YHTEYDENPIDON MYÖTÄ TAI AIHEUTTAA
VAARATILANTEITA LAPSELLE**

**YHTEYDENPIDON RAJOITTAMISTA ON, KUN
RAJOITETAAN OIKEUTTA TAVATA TAI PITAA YHTEYTTÄ
VANHEMPIIN TAI LÄHEISIIN**

**LUKEA TAI PIDÄTTÄÄ LAPSEN LÄHETTÄMÄ TAI HÄNELLE
OSOITETTU YKSITTAINEN KIRJE TAI MUU VIESTI TAI
TARKASTAA TAI PIDÄTTÄÄ MUU LAHETYS**

**OTTA A RAJOITUKSEN AJAKSI HALTUUN LAPSEN
HALLUSSA OLEVAT YHTEYDENPITOON KÄYTETTÄVÄT
LAITTEET JA VÄLINEET TAI RAJOITTA NIIDEN
KÄYTTÖÄ**

**JÄTTÄÄ ILMAISEMATT A LAPSEN OLINPAIKKAA
VANHEMMILLE TAI HUOLTAJILLE**

Eristäminen (70§)

Jos lasta joudutaan rajoittamaan jonkin hankalan tilanteen tai aggressiivisen käyttäytymisen vuoksi esimerkiksi omaan huoneeseen, niin silloin kyseessä on eristäminen, josta pitää tehdä erillinen rajoituspäätös.

Vilperikodilla ei ole erillistä eristämistilaa.

JOS KAIKESTA HUOLIMATTA KOET TULLEESI EPÄASIAALLISESTI KOHDELLUKSI TAI ASIAT EIVÄT SUJU ODOTTAMALLASI TAVALLA

- **KÄÄNNYTHÄN HETI OHJAAJIEN JA YKSIKÖNJOHTAJAN PUOLEEN**
- **JOS TILANNE KUITENKIN JATKUU, TAI KOET, ETTET TULE KUULLUKSI, OLE YHTEYDESSÄ OMAAN SOSIAALITYÖNTEKIJÄÄN**
- **MIKÄLI KAIKESTA HUOLIMATTA KOET, ETTET TULE KUULLUKSI, VOIT PYYTÄÄ APUA SOSIAALIASIAVASTAAVALTA VALITUKSEN TEKEMISEKSI**
- **SATAKUNNAN HYVINVOINTIALUEEN SOSIAALIASIAVASTAAVA JARI MÄKINEN PUH. 0447079132 SÄHKÖPOSTI: jari.makinen@sata.fi**
- **Muistutukset toimitetaan: kirjaamo@sata.fi**
- **MUITA YHTEYSTIETOJA, JOISTA SAA APUA HAASTEELLISISSA TILANTEISSA:**
- **SATAKUNNAN HYVINVOINTIALUEEN vastuualuejohtaja Mari Levonen, sähköposti mari.levonen@sata.fi**
- **Oikeusasiamies: <https://www.oikeusasiamies.fi/web/lasten-ja-nuorten-sivut/mifa-oikeusasiamies-tekee-#> P. 09 4321/VAIHDE , SÄHKÖPOSTI oikeusasiamies@eduskunta.fi**
- **LUPA- JA VALVONTAVIRASTO P. 0295 254000/VAIHDE**

UNOHDIMMEKO JOTAIN SINUN MIELESTÄSI TÄRKEÄÄ?

- **KERROTHAN OHJAAJILLE, MIKÄLI HUOMAAT
ETTÄ JOTAKIN MIELESTÄSI TÄRKEÄÄ ON
JÄÄNYT POIS**
- **KUULEMME MYÖS MIELELLÄME MUITA
IDEOITA LIITTYEN TULEVIIN PÄIVITYKSIIN**
- **SUUNNITELMA PÄIVITETÄÄN NELJÄN
KUUKAUDEN VÄLEIN**
- **SUUNNITELMAN TEKOON OVAT
OSALLISTUNEET LAPSET JA OHJAAJAT**